

COVID-19 pandemiyası bütün dünyada ənənəvi rəitdə tam fərqli bir situasiya yaratmış, sosial-iqtisadi prioritetlərə yenidən baxılması zəruri tədir. Hər bir ölkə bu situasiyadan daha az itkilərlə çəxmaq üçün xüsusi strategiyaları müəyyənliyyədir. Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatı (ÜST) tərəfindən dəfələrlə vurulmuş və beynəlxalq aləmdə etiraf edilmiş kimi, Azərbaycan pandemiyası dövründə ənənəvi urlu strategiya seçmiş ölkələrdən biri olmuşdur.

Pandemiyanı təcili rini minimuma endirmək məqsədidir. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti tərəfindən vaxtında və çevik qərarlar qəbul edilməsi, qabaqlayıcı tədbirlərin görülməsi pandemiyanın geniş yayılmasını qarşısını almaq üçün ənənəvi və sənədiylə sistemli gücləndirilməsi, sosial cəhətdən həssas həaliyyətlə davamlı dəstək mexanizmləri tətbiq edilməsi, iqtisadi dayanıqlılıqın təmin edilməsi ilə bağlı həmmiyyətli addımlar atılmışdır. Bütün ölkə ictimaiyyəti vaxtında atılmış bu addımların böyük rəhbərlik qərarları ilə tədqiqat, layihələrdən, pandemiyaya il mübarizədə Azərbaycan təcili bir sıra ölkələr tərəfindən öyrənilmiş və tətbiq edilmişdir.

Çevik addım atan 12 ölkədən biri

Pandemiya dünyada təhsil sistemlərində təsirsiz qalmamışdır. İlk mərhələdə ölkələrin təhsil sistemi pandemiyaya adekvat reaksiya göstərmiş, bilməmi, sadəcə proseslərin arxasınca getmiş və hallarda təhsil müəssisələrinin fəaliyyətini dayandırmış və nə qədər bir müddət sürəcəyi və tezliklə fəaliyyətini davam etdirəcəyi barədə gözləntilər var idi. Lakin pandemiyanın kütləvi itkilərlə müəyyən edilmiş və həllə uzun müddət davam edəcəyi aydın olandan sonra, təhsil sistemləri təhsilin fasiləsizliyinin təmin edilməsi ilə bağlı tədbirlər görmüş və bəlləmlər.

Pandemiya rəitində Azərbaycan da təhsilin fasiləsizliyinin təmin edilməsi bir sıra istiqamətləri və mərhələləri həyata keçirmişdir. Belə ki, ilk mərhələdə Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetinin 30 yanvar 2020-ci il tarixli 35 nömrəli sərəncamı ilə təşdiqlənmiş "Azərbaycan Respublikasında yeni koronavirus xəstəliyinin yayılması qarşısını almaq üçün fəaliyyət Planı"nın icrasına ilə bağlı Təhsil Nazirliyi tərəfindən Tədbirlər Planı hazırlanmış və həyata keçirilmişdir. Nazirlikdə 7/24 saat rejimində fəaliyyət göstərən Qərargah yaradılmış və hər gün hər bir təhsil müəssisəsində və ziyətli bəlləmlərlə mülumətlər toplanmış, ümumiləndirilmiş və Nazirlər Kabinetinə yəndə Operativ Qərargaha ötürülmüşdür.

Təhsil Nazirliyi tərəfindən yerli təhsil idarəetmə orqanlarına və təhsil müəssisələrində və ziyətli həssas yanaşmalarla tibbi-profilaktik tədbirlərin görülməsi ilə bağlı təlimatın məktub göndərildiyi, təhsil müəssisələrində tibbi-profilaktik tədbirlərlə bəlləmlərlə təhsilənlər, valideynlər arasında aktiv məarifləndirmə və izahatların həyata keçirilməsi, müəssisələrin zəruri tibbi vəzimatlarla, dezinfeksiyaedici və gigiyenik vasitələrlə təchiz olunması, nəzarətin artırılması və əidiyyəti qurumları tərəfindən sanitar-epidemioloji işlərin aparılması, rəit yaradılması, kütləvi tədbirlərin məhdudlaşdırılması, barədə tapşırıqlar verildiyi, Valideynlər üçün tövsiyələr, Təhsil müəssisələrində koronavirus (COVID-19) infeksiyasının yayılması qarşısını almaq üçün profilaktik tədbirlər barədə təlimatın hazırlanması və tətbiq edilməsi. Bütün təhsil müəssisələrində sistemli kəndə dezinfeksiya işləri aparılmalı və bəlləmləndirilməlidir. Həyata keçirilən tədbirlərlə təhsil müəssisələrində sanitar-gigiyenik və ziyətli yaxşılaşdırılması, həmmiyyətli təsir etdi, heç bir yoluxma halı bəlləmləndirilməmişdir ki, bu da ən vacib məqamlardan biri idi.

Cari il fevralın 28-də ölkədə ilk koronavirusa yoluxma halı (tranzitlə keçən cənubi vətəndaş) aşkarlandıqdan sonra növbəti günündə martın 2-də dövlət bəlləmləndirilmiş tapşırıqların uyğun olaraq Nazirlər Kabinetini tərəfindən COVID-19 infeksiyasına yoluxma halının qarşısını almaq üçün ölkə rəzində yerlərdə bütün təhsil müəssisələrində tibbi profilaktikə, dezinfeksiyaedici və digər qabaqlayıcı tədbirlərin intensivləndirilməsi məqsədidir. Tədris, təlim-tərbiyə prosesinin dayandırılması və bununla əlaqədar bütün tədbirlərin təcili salınması barədə qərar qəbul edilmişdir. Onu da qeyd etməkləzər ki, həmin vaxt ölkə rəzində bütün təhsil müəssisələrində fəaliyyəti dayandırılması barədə qərar dünyada yalnız 12 ölkə tərəfindən verilmişdir, sonradan isə bu qərar, demək olar ki, bütün ölkələrə həllə etdi.

Qərara uyğun olaraq, martın 3-dən bütün təhsil müəssisələrində tədris, təlim-tərbiyə prosesi mərhələli şəkildə tədris ilinin sonuna qədər dayandırılmışdır. Təhsilin fasiləsizliyini və davamlılığını təmin etməklə məqsədidir. Təhsil Nazirliyi tərəfindən təcili salınmadan yeni təşkilatın reallaşdırılması bəlləmləndirilmişdir. Qeyd etməkləzər ki, bu, artıq pandemiya rəitində təhsilin təcili sahəsində ikinci mərhələ idi.

1 milyondan çox müəllim-əgird heyəti yeni təbbüslərdən yararlandı

İlk növbədə nəticələri gözlənilən genişləndirilməsinə imkan verən ümumi təhsil pilləsində tele-dərslərin tətbiqi ilə bəzi problemlər həlledildi. Bu məqsədlə qəsd müddət ərzində yüksək peşəkarlıq əlaqəli müəllimlərdən ibarət heyət müəyyən edilmişdir, texniki çətinliklər həll edildi və tele-dərslərin tətbiqi üçün bəzi problemlər həlledildi.

Dərslərin nümayişi üçün televiziyanın seçilməsi təsadüfi deyildi. Belə ki, ölkənin bütün regionlarında, xüsusilə ucqar kəndlərdə əgirdlərin fasiləsiz və sürətli internet bağlantısı ilə təmin edilməsi sahəsində çətinliklər olduğu üçün onların müəyyən hissəsinin dərslərdən yararlanma bilməməsi ehtimalı var idi. Dövlət televiziyasının bütün ölkəni əhatə edən zərərli aləmlərə, dərslərin 2 televiziya kanalında (Azərbaycan Televiziyasının "Mədəniyyət" kanalı və "ARB Gün" kanalı) yayımlanması barədə qərar qəbul edildi. Zaman göstərdi ki, bu, vaxtında verilməmiş və yeganə düzgün qərar idi. Ümumi təhsil müəssisələrinin əgirdləri üçün 11 mart 2020-ci il tarixində etibarın nə qədər və bazar günləri istisna olmaqla, hər gün 5-6 saat TV-də dərslər yayımlanmağa başlandı, təhsilin əhatəliyi və iştirakı artırıldı. Ümumi təhsil müəssisələrində təhsil alan 1,6 milyon əgird tədris cəlb olundu. Dərslər ümumi təhsil proqramına uyğun olaraq bütün sinifləri və yaş qruplarını əhatə edir. Nümayiş etdirilən bütün tele-dərslər sonradan sərbəst istifadə üçün Təhsil Nazirliyinin www.video.edu.az elektron portalında və rəsmi "Facebook" sahifəsində, "Youtube" kanalında da yerləşdirilir ki, bu da əgirdlər üçün əlavə imkanlar yaradır. Tele-dərslər yanaşı, hər hansı ev tapşırıqları üçün hətərlənən 2 saatlıq interaktiv verilişlər də təqdim edilir ki, bu da əgirdlərə əks-əlaqəyə imkan yaradır. Təqdim olunan hətərlər ki, Azərbaycanın tele-dərslər təcrübəsi sonradan Gürcüstan, Türkiyə, Ukrayna, Böyük Britaniya və digər ölkələrə təqdim edilən istifadə edilmişdir. Tədris ilinin sonuna qədər təqdim edilən tele-dərslərin ümumi sayı 12124 təkil edilmişdir.

Bu ilin məntiqi davamı olaraq növbəti addım kimi aprelin 2-dən "Virtual məktəb" layihəsinə start verildi, ölkənin iri milli onlayn platforması əgirdlərin istifadəsinə verildi. Layihənin məqsədi yayımlanan tele-dərslərin interaktivliyini təmin etməkdir. Ümumilikdə məqsəddən tədris imkanlarının genişləndirilməsidir. Hər bir əgird "Virtual məktəb" portalında qeydiyyatdan keçərək öz yaşına uyğun sinif təyinin olmur. Portal vasitəsilə əgirdlər tele-dərslərdə tədris olunan mövzulara səsən hazırlanmış ev tapşırıqları yerinə yetirir və əlavə tədris resurslarından faydalana bilərlər. Portala hər hansı müxtəlif mövzu və fənlərə uyğun olaraq yeni tapşırıqlar əlavə olunur. Müəllimlərin portalda qeydiyyat təmin edilməsi, onların təqdim edilən portalda onlayn dərslərin keçirilməsi üçün imkanlar yaratmışdır. Sonradan portal funksionallığı genişləndirilərək qeyd olunan imkanlarla yanaşı, görüntü və audio dərslərin keçirilməsi, tele-dərslərin izlənilməsi, tədris cədvəlinin tutulması, əgird və müəllim qruplarının tətbiqi, sənədlərin üzrində birgə iş, hətərlilik tapşırıqların həll edilməsi, öcüməldən əgird və müəllimlərarasında yazışma imkanları da təqdim edilmişdir. Bu gün onlayn platformada qeydiyyatdan keçmiş müəllim və əgirdlərin sayı 1 milyondan artıqdır. Həmin platforma üzrində artıq 1 aydan çoxdur ki, hər hansı əgirdlərarasında "Virtual əlaqə" müsabiqəsi keçirilir və hətərlərin qalibi elan edilir ki, bu da onların motivasiyasını artırır. Məsələn, sa lam rəqabət imkan yaradır. Bu gündə 100-dən artıq əgird bu müsabiqənin qalibi olmuşdur.

Eyni zamanda yeni bir təbbüs kimi, təhsilçilərə daha geniş təlim imkanlarının yaradılması, müəllimlərin təlimlərinə verilməsi və mentor dəstəyinin göstərilməsi məqsədlə "onlayn siniflərin fəaliyyəti təkil edildi. Burada iştirak edənlər qabaqcıl müəllimlərin müxtəlif əgird qrupları üçün onlayn dərslərin tədrisində, digər müəllimlərin mentor dəstəyinin göstərilməsində, hətərlə müəllim heyətinin potensialının inkişafına yönəldilmişdir. Təbbüslərin hətərlə keçirilməsində iştirak edir. Edilən Hətərlənin yerli təhsil idarəetmə orqanları ilə müəllimlərin ixtisaslarının artırılması, onların zərurətə uyğunlaşdırılması, təhsilçilərin motivasiyasının artırılması, istiqamətin dəstəklə göstərilir. Bu istiqamətdə 1000-dən çox müəllim distant təhsil mövzusunda onlayn təlimlər cəlb olunmuşdur.

Məktəblərin tarixi nailiyyəti, təhsil layihəsinin COVID-19-la mübarizəyə töhfəsi

Bunlarla yana??, mövcud v?ziyy?t? ?laq?dar olaraq ?n?n?vi keçiril?n müxt?lif müsabiq?, yar??lar da virtual v? onlayn formatda t??kil edilir. ?h?miyy?tli hald?r ki, cari ilin aprel ay?nda virtual formatda keçiril?n Avropa Q?zlar Riyaziyyat Olimpiadas?nda az?rbaycanl? m?kt?bil?r tarixi nailiyy?t ?ld? ed?r?k 3 bürünc medal qazanm??lar.

Pandemiya il? mübariz?y? töhf? verilm?sini istiqam?tind? aprel ay?n?n ?vv?lind?n IT?hsil Nazirliyinin "STEAM /Az?rbaycan" layih?si ç?rçiv?sind? COVID-19 infeksiyas?ndan qorunmaq üçün "üz-sip?ri", el?c? d? bir çox tibbi cihaz v?v? avadanl?qlar?n müxt?lif detallar?n?n s?naq istehsal?na baxlanm??d?r. Proses ç?rçiv?sind? 1500-d?n çox "üz-sip?ri" istehsal olunaraq tibbi çil?rin? v? 1400 "üz-sip?ri" is?polis i?çil?rin? t?qdim edilmi?dir. ?stehsal prosesi insan ?m?yi olmadan, xüsusi 3D printerl?rl? h?yata keçirilir. "Üz-sip?ri"nin haz?rlanmas?nda istifad? olunan m?hsullar ekoloji t?miz v? insan h?yat? üçün t?hlük?sizdir. Bu qoruyucu sip?r insan?n üzünü tam örtm?kl? hava-damc? yolu il? yay?lan infeksiyalara qar?? müdafi? rolunu oynay?r. "STEAM/Az?rbaycan" layih?sind? Heyd?r?liyev Fondunun d?st?yi il? 2019-cu ilin sentyabr ay?ndan start verilmi?dir. Layih? haz?rda ölk?nin 42 m?kt?bind? 6 mind?n çox ?agirdi ?hat? edir. ?xtiraç?l??n, innovasiyalar?n v? yarad?c?l??n ?agirdl?r aras?nda t??viq edilm?sini layih?nin ?sas m?qs?dl?rind?ndir.

Az?rbaycanda t?tbiq edil?n t?hsil platformas? UNESCO-nun r?smi siyah?s?nda

Xüsusi vur?ulmaq laz?md?r ki, pandemiya dövründ? Az?rbaycanda t?tbiq edil?n t?hsil platformas? UNESCO-nun r?smi sayt?nda t?qdim edil?n siyah?da yer alm??d?r. Bel? ki, dünyada COVID-19 pandemiyas?n?n yay?lmas? il? ?laq?dar UNESCO-nun r?smi sayt?nda (<https://en.unesco.org/covid19/educationresponse/solutions>) ?agirdl?rin öyröyr?nm? prosesini asanla?d?rmaq m?qs?dil? distant t?hsil platformalar? elektron portallar v? ?lim t?tbiql?rinin siyah?s? t?qdim olunm?dur. Ölk?mizd? t?tbiq edil?n hesablama t?f?kkürü v? riyazi bacar?qlar?n inki?af?na xidm?t ed?d?n "Polyup" platformas? da bu siyah?ya sal?nm??d?r. 2018-ci ilin dekabr ay?ndan etibar?n Az?rbaycanda 90 m?kt?bd?n ümumilikd? 1000-d?n çox mü?llim v? 10 min ?agird "Polyup" layih?sind? qo?ulara f?al ??kild? respublika üz?üz? keçiril?n müsabiq?l?rd? i?tirak edirl?r. 2019-cu ilin fevral ay?ndan baxmayaraq Az?rbaycan üzr? 10 "Polyup" müsabiq? h?yata keçirilm?dir. Bundan ?lav?, portal vasit?sil? mü?llim v? ?agirdl?r beyn?lxalq müsabiq?l?rd? i?tirak imkanlar? da yarad?lm??d?r. Haz?rdas? IT?hsil Nazirliyi "Polyup" platformas?ndak? resurslar? d?teled?rsil?r v? www.video.edu.az portal?nda yerl??n dig?r videoresurslara inteqrasiya etmi?dir.

IT?hsil Nazirliyi pandemiya dövründ? m?kt?b q?d?r t?hsilina davaml?l?? bil? bax?l? t?dbirl?rin h?yata keçirilm?sind? nail olmu?dur. Bel? ki, Nazirliyin IT?hsil ?nstitutu t?r?find?n h?yata keçiril?n "Cma ?sasl? m?kt?b q?d?r t?hsilin inki?af?" layih?si ç?rçiv?sind? UNICEF-in maliyy? d?st?yi il? "Oynay?r? q?v? öyr?nirik" adl? teled?rsil?r start verilmi?dir. M?kt?b q?d?r ya? dövrün? aid u?aqlar üçün haz?rlanan teled?rsil?r "ARB Gün??" telekanal?n?n efirind? h?ft?nin iki günü yay?mlan?r. Teled?rsil?rd? u?aqlara mövzulara dair n?z?ri m?lumatlar verilm?kl? yana??, onlar?n inki?af? üçün praktiki m??l?l?r d? t?qdim olunur. Teled?rsil?rl? yana??, u?aqlar üçün onlayn d?rsil?r v? t?rbiy?çi mü?lliml?r üçün vebinarlar?n t?qdimat? davam etdirilir. Layih? ç?rçiv?sind? ölk? üzr? 33 rayon v? ??h?rin 308 icmas?n? ?hat? ed?n 321 icma ?sasl? m?kt?b q?d?r t?hsil qrupuna 6212 n?f?r 3-4 ya?l? u?aqlar c?lb edilmi?dir. Onu da qeyd etm?kl? laz?md?r ki, t?qdim edil?n teled?rsil?r onlayn d?rsil?r v? vebinarlar?n ?z IT?hsil Nazirliyi t?r?find?n h?yata keçiril?n layih?nin ?hat? etdiyi u?aqlar v? t?rbiy?çil?r üçün deyil, ölk?nin bütün m?kt?b q?d?r t?hsil mü?ssisil?ri üçün h?miyy?tlidir.

M?kt?bil?rin ev ??raitind? m?kt?bd?nk?nar f?aliyy?tinin s?m?rli t??kili

Pandemiya dövründ? IT?hsil Nazirliyi t?r?find?n h?yata keçiril?n f?aliyy?tinin bir istiqam?tli t?hsilin fasil fasil?sizliyinin t?min edilmi?sini idis?? dig?r ondan az ?vacib olmayan istiqam?tli m?kt?bil?rin ev ??raitind? asud? vaxtlar?n s?m?rli t??kilin? nail olmaq onlar?n fiziki haz?rl?? v? yarad?c?l?q imkanlar?n inki?af? etdirilm?sini t?min t?min etm?kl?dir. M?hz bu istiqam?t d? m?kt?bd?nk?nar f?aliyy?tinin t?hsil sah?sind? bir s?ralu ?urlüt??bbüsl? h?yata keçirilm?kd?dir. IT?hsil Nazirliyi t?r?find?n aprelin 1-d?n m?kt?bd?nk?nar f?aliyy?tinin mü?ssisil?rinin qrup v? d?m?kl?rin? c?lb edil?n m?kt?bil?r üçün d?rs c?dv?lin? uy?un olaraq onlayn d?rsil?r start verilmi?dir. M??çqi-mü?llim v? d?m?k ?hb?rl?ri müxt?lif proqram t?minatlar?ndan yararlanaraq m?kt?bil?ri interaktiv t?dris prosesin? c?lb edir, onlar?n fiziki

sa?lamliqlar?n?n t?min edilm?si üçün idman?n bütün növl?ri üzr? m??q prosesi, yarad?c?l?q qabiliyy?t?nin inki?af? üçün r?qs, r?sm, bacar?ql?r? il?r? b?dii qira?t, ifa, biçm?-tikm? erudit v? s. sah?l?r üzr? d?rsli?r t??kib edir, mövzuya uy?un sual-cavab, fikir mübadil?si aparmaq imkan? yarad?r. Onlayn d?rsli?rd? indiy?d?k 27 idman növü v? 103 d?rn?k üzr? 15 min n?f?rd?n art?q qrup v? d?rn?k üzvü, 1200-d?n çox mü?llim i?tirak etmi?dir.

Mart?n 11-d?n ba?layaraq T?hsil Nazirliyinin t??kilatç?l?? il? "M?d?niyy?t" v? "ARB Gün???" telekanallar?nda yay?mlanan "D?rs vaxt?" proqram?na uy?un olaraq fiziki t?rbiy? d?rsli?ri, 14 aprel tarixind?n is? yarad?c?l?q f?aliyy?ti il? il? ba?l?l? teled?rsli?r keçirilir, h?r h?ft?nin ??nb? günü "M?d?niyy?t" telekanal?nda "D?rsd?n sonra" teleproqram? yay?mlan?r.

M?kt?bd?nk?nar f?aliyy?t sah?sind? onlayn platformalarda realla?an ölk?daxili v? beyn?lxalq s?viyy?li idman yar??lar?, yarad?c?l?q müsabiq?l?ri, s?rgil?r, "d?yirmi masa"lar v? dig?r t?dbirl?r d?h?yata keçirilm?dir. Bel?ki, u?ağ?g?ncl?r inki?af m?rk?zl?ri t?r?find?n respublika s?viyy?li "Biz birlikd? güclüyük!", "Heç kim unudulmur, heç n? yaddan ç?ç?xm?r" mövzular?nda s?sm müsabiq?l?ri, "Evd? qalaq, evd? yaradaq!" yarad?c?l?q festival?, "G?l?c?k namin? birlikd?!" videoçarx müsabiq?si, "Evd? qalaq, n??m? dey?k" müsabiq?si, Ümummill? Lider Heyd?r ?liyevin anadan olmas?n?n 97-ci ildönümün? h?sr olunmu? "Ür?kl?rd? ya?ayan Ulü Önd?r" adl? virtual s?rgi v? "d?yirmi masa"lar, Bö?yük Britaniya, ?veçr?, Fransa, Türkiy?, Rusiya, Özb?kistan, Ukrayna, Gürcüstan v? Belarusdan m?kt?bli?rin i?i?tirak? il? "Qavalda?" z?z?rb çal?? al?tl?ri ifaç?l?? üzr? u?ağ?g?ncl?rin III Respublika v? Beyn?lxalq festival-müsabiq?si, AB?-?n Mill? Aeronavtika v? Kosmos Administrasiyas? (NASA) v? Sisi Bohm Planetariumun birg? t??kt?kilatç?l?? il? keçiril?n "Bir günün alimi" (Scientist for a day) in?a-yaz? müsabiq?si, "Ya??l ??b?k?" ekoloji m?aarif?ndirm? proqram? ç?rçiv?sind? g?ncl?rin V Ekoloji Forumu, "Üç alov" u?ağ?g?ncl?rin beyn?lxalq folklor, klassik v? müasir yarad?c?l?q festival?, Beyn?lxalq Muzeyl?r Günün? h?sr olunmu? "M?kt?bli?r üçün muzey h?ft?si" ç?rçiv?sind? Azərbaycan Milli Xalça Muzeyi, Qazax?stan Milli Muzeyi, Q??z?stan Milli ?nc?s?n?t Muzeyi, Türkiy? Troya Muzeyi, Özb?kistan Dövl?t Tarix Muzeyi v? Macar?stan Milli Muzeyinin i?tirak? il? "Türk dünyas? muzeyl?rinin h?ft?si" t??kil edilmi?dir. Eyni zamanda ?ahmat üzr? respublika birinciliyi, 17 ya?ad?k ?ahmatç?lar aras?nda Qran-Pri turniri, Ümummill? Lider Heyd?r ?liyevin anadan olmas?n?n 97-ci ildönümün? h?sr olunmu? ?ahmat üzr? "Beyn?lxalq t?hsil kuboku" v? dig?r idman t?dbirl?ri keçirilm?dir. Bu t?dbirl?r? ümumilikd? 20 mind?n çox m?kt?bli qo?ulmu?dur.

Pe?? t?hsilind? alternativ t?dris v? t?lim metodlar?na z?rur?t

PePe?? t?hsil? COVID-19 pandemiyas? pe?? t?hsilind? d? alternativ t?dris v? t?lim metodlar?n? n?z?rd?n keçirm?yi z?ruri etmi?dir. T?hsil Nazirliyi yan?nda Pe?? T?hsili üzr? Dövl?t Agentliyi (PTDA) bir s?ra pe?? v? ixtisaslar üzr? videod?rsli?rin haz?rlanmas?na ba?lam??d?r. Daha çox sayda pe??ni ?hat? etm?k üçün Avropa Birliyi t?r?find?n d?d?st?kl?n?n Jayih?l?r ç?rçiv?sind? BMT?P v? G?Z bu t??bbüs? qo?ulmu?dur. Haz?rlanm?? videod?rsli?r "T v? proqramla?d?rma üzr? müt?x?ssis", "Geyim üzr? dizayner", "B?rb?r", "A?paz", "Q?nnadç?-irniyyatç?" s?sitm?-soyutma, havaland?rma sisteml?ri v? avadanl?qlar? üzr? montajç?", "Avtomobil diaqnostikas? v? t?miri müt?x?ssisi" v? "Mebel ustas?" kimi ixtisaslar? ?hat? etmi?dir. T??bbüsün ikinci m?rh?l?si olaraq G?Z-in d?st?yi v? öz?l sektor nümay?nd?l?rinin i?tirak? il? turizm istiqam?ti üzr? pe??l?r üçün ("A?paz köm?kçisi", "Hotel administratoru", "Turizm t??kilatç?s?") videod?rsli?rin yay?mlanmas?na ba?lanm??d?r.

Pe?? t?hsili v? t?limi sistemind? t?hsilalanlar?n t?dris prosesind? i?tirak?n? t?min etm?k üçün mart ay?ndan etibar?n "M?d?niyy?t" telekanal?nda h?ft?d? iki d?f? olmaqla 4 videod?rsin yay?mlanmas? h?yata keçirilm?kd?dir. Bu videod?rsli?r PTDA-n?n r?smi "Youtube" kanal?, h?mçinin video.edu.az portal? vasit?si il? d?payla??l?r. Bu t??bbüs?l?r yana??, PTDA öyr?nm?n? tic?l?rinin qiym?tl?ndirilm?si vasit?l?rinin haz?rlanmas?na v? seçilm? pe??l?r üzr? tam onlayn m?nb?l?rin (video d?rsli?r v? m?tnl?r daxil olmaqla) t?rcüm?sind? ba?lanm??d?r.

Sosial d?st?y? ehtiyac? olan 20 mind?n çox t?l?b? art?q qeydiyyatdan keçib

/Ali t?hsil. T?hsil proqramlar?n? m?nims?nilm?sinin t?min edilm?si m?qs?dil? T?hsil Nazirliyinin tövsiy?sind?

uy?uy?un olaraq; ali v? orta ixtisas t?hsili mü?ssis?l?rind? müxt?lif onlayn platformalar üz?rind?n d?rsl?rin t??kilin? ba?lanm??d?r. H?min d?rsl?r? bugün?d?k 100 mind?n art?q t?l?b? v? professor-mü?llim hey?ti qo?ulmu?dur. Ali t?hsil mü?ssis?l?rin? T?hsil Nazirliyinin t?qdim etdiyi "MS Teams" platformas?ndan öd?ni?siz istifad? imkan? yarad?lm??d?r v? v? onlara texniki d?st?k göst?rilm?kd?dir. Bununla yana??, t?dris prosesinin m?saf?d?n t??kili zaman? ali t?hsil mü?ssis?l?rinin öz?l?rinin daxili t?drisin elektron idar?edilm?si sistemi, Stanford Universitetinin "Coursera for Campus" p?rogram? (UNEC, EBANM), "Blackboard Collaborate" p?rogram? (ADA), KOICA ?irk?tinin sistemi (AzTU), "ZOOM" v? "Moodle", "Google classroom" v? dig?r p?rogramlar?n imkanlar?ndan geni? istifad? olunur. "Online" d?rsl?rd? mü?yy?n s?l?s?b?l?rd?n i?tirak? ed? bilim?y?n t?l?b?l?r? mühazir?l?rin videoyaz?s?n? izl?m?k imkanlar? da yarad?lm??d?r. S? Sadalanan p?rogramlar d?rsl?ri m?saf?d?n t??kil etm?kl?e yana??, h?m?d? t?l?b?l?r? üçün z?ruri olan mühazir?l?ri, sillabuslar?, t?qdimatlar?, s?rb?st?l?rin mövzular?n?, imtahan suallar?n? v? dig?r t?dris materiallar?n? h?min sistemd?? yerl??dirm?y? imkan verir.

Koronavirus pandemiyas?n?n t?sirl?rinin minimuma endirilm?sini m?qs?dil? Nazirl?r Kabinetinin "Sosial bax?mdan h?ssas? hali qrupuna aid edil?n ail?l?rin üzvü olan t?l?b?l?rin t?hsil haqq? x?rcil?rinin öd?nilm?si bar?d?" 13 aprel 2020-ci il tarixli q?rar? imzalanm??d?r. H?ssas? hal? qrupuna ünvanl? dövl?t sosial yard?m? alanlar; h?r iki valideyni (t?k valideyni olduqda is? h?min ??xs) v? ya qanuni nümay?nd?l?ri a?a??dak? kateqoriyalar?n h?r hans? birin? aid olanlar: I v? II d?r?c? ?illiyi olan ??xsl?r; i?siz kimi qeydiyyatda olanlar; ya?a gör? ?m?k pensiyaç?lar?; ya?a gör? sosial müavin?t alanlar aid edilmi?dir. Q?rar ali, orta ixtisas v? pe?? t?hsili mü?ssis?l?rind? t?hsil alan 22 mind?n art?q t?l?b?ni ?hat? ed?c?k. Qeyd edil?n kateqoriyalardan olan t?l?b?l?rin t?hsil haqq? x?rcinin 50 faizi 2019-2020-ci ilin ilin yaz semestri üzr?, 50 faizi is? 2020-2021-ci t?dris ilinin pay?z semestri üzr? elektron qaydada dövl?t büdc?si hesab?na öd?nil?c?k. T?l?b?l?rin t?hsil haqq? x?rcil?rinin dövl?t t?r?find?n öd?nilm?si üçün 40 milyon manat m?bl??ind? v?sait n?z?rd? tutulmu?dur. T?hsil Nazirliyi t?r?find?n bu m?qs?dl? yarad?lm?? e-telebe.edu.az elektron portal? üz?rind?n art?q 20 mind?n çox t?l?b? qeydiyyatdan keç?r?k s?n?dl?rini t?qdim etmi?dir.

Dövl?t ba?ç?s? t?r?find?n öt?n il imzalanm?? müvafiq f?rman v? s?r?ncaqlara uy?un olaraq haz?rda ölk?mizd? h?r iki t?l?b?d?n birinin t?hsil x?rcil?ri dövl?t hesab?na öd?nilir. O cüml?d?n sosial h?ssas qrupdan olan 17 min min t?l?b? dövl?t hesab?na oxuyur ki onlar?n t?hsil x?rcil?ri üçün cari ild? 39.9 milyon manat v?sait n?z?rd? tutulmu?dur.

Psixoloji d?st?k üçün 1521-d?n art?q z?ng

Par Pandemiyas?n t?sirl?rinin azald?lmas? i?tiqam?tid? T?hsil Nazirliyi t?r?find?n bir s?ra sosial-psixoloji f?aliyy?tl?r d? h?yata keçirilmi?dir. Pandemiya il? ?laq?dar evd? qalan ?agird v? mü?lliml?r? ?el?c?d? v?t?nda?lara m?n?vi-psixoloji d?st?k m?qs?dil? T?hsil Nazirliyi t?r?find?n 6 aprel tarixind?n 146-3 "Qaynar x?tt" xidm?ti f?aliyy?t? ba?lam??d?r. Xidm?tin t??kili üçün t?crüb?li m?kt?b psixoloqlar? i?? c?lb edilmi?dir v? haz?rda xidm?t? müraci?t ed?n h?rh?r bir v?t?nda?a psixoloqlar t?r?find?n telefon vasit?sil? psixoloji m?sl?h?tl?r t??kil edilir; z?ruri m?n?vi d?st?k gö göst?rilir. ?ndiy?d?k daxil olan 1521-d?n art?q z?ng ?sas?n karantin dövründ? ya?l? insanlarda yoluxma riskinin artmas? il? ba?l? ya?anan t??vi?, yeniyetm? v? t?l?b?l?rin v?rdi? etdikl?ri günd?lik h?yat ??raitind?n t?crid olunmas?, t?hsil mü?ssis?l?rind? d?rsl?rin dayand?r?lmas?n?tic?sind? depressiv v?ziyy?t? evd? qalma?a m?cbur olan kiçik ya?l? m?kt?blil?rd? mü?ahid? olunan aqressiv davran?mlar v? abituriyentl?rin q?bul imtahanlar? il? ba?l? ya?ad?? h?y?canlaa ?laq?li olmu?dur. Müraci?t ed?n bütün ??xsl?r? pe??kar psixoloji d?st?k göst?rilm?, tövsiy?l?r verilmi?dir.

Bu Bu i?tiqam?td? daha bir t??bbüs "Böyük?rimizi qoruyaql" sosial aksiyas? olmu?dur. 24 mart tarixind?n ?c?qtisadiyyat, m?k v? ?halinin Sosial Müdafi?si, T?hsil nazirlikl?ri v? "Az?rma?" ASC-nin birg? t??bbüsü il? ya?? 65-d?n yuxar?t?nha v?t?nda?lar üçün "Böyük?rimizi qoruyaql" adl? sosial aksiyaya ba?lanm??d?r. Aksiya xüsusi karantin dövründ? ya?? 65-d?n yuxar? olan t?nha v?t?nda?lara evd? sosial xidm?tl?rin daha operativ v?s?m?r?li t??kilin? d?st?k verilmi?si m?qs?dini da??y?r. Aksiya ç?rçiv?sind? T?hsil Nazirliyinin "Bir" T?l?b?-Könüllü p?rogram?n?n könüllül?ri t?r?find?n ya?l? insanlara z?ruri d?st?k göst?rilm?dir v? haz?rda da aksiya davam etm?kd?dir.

Mü?llimlik alternativini olmayan bir pe??dir

müsa mü sahib?l?rd?-1200-d?kl?mü?llim?li?tirak? etmi?dir? Haz?rda?llim?rin?yerd?yi?m?si üzr?n?td?bir?n?h?yata keçirilm?kd?dir.

Pandemiya insanlarn?n bütün h?yat t?rzini, davran??na v?f?aliyy?tin? güclü t?sir etmi?dir. Bu s?b?bd?n p?ndemiya v?postpandemiya dövrü t?hsil sistemini n?z?r? al?nmas? vacib olan bir s?ra ça??r??larla üz-üz? qoymu?dur. T?hsil sistemind? daha çevik v? optimal m?zmun v? t?dris strategiyalar?n?n t?biiq, innovasiyalar?n t??viq? edilm?si il? ba?l? t??bbüsl?rin? geni?l?ndirilm?si ön plana ç?xm??d?r. Bütün t?hsil pill?rind? xüsusil? ali t?hsild? distant t?hsil t?crüb?sinin daha geni? t?biiq edilm?siz, texnoloji t?chizat v? keyfiyy?tli internet ba?lant?s?n?n t?min edilm?siz m?s?l?rinin h?ll edilm?siz, yeni t?hsil alma formas? il? ba?l? qanunvericilik bazas?n?n t?kmill??dirilm?si vacib istiqam?t?rd?n biridir.

Pandemiyan?n sas d?rsi?rind?n biri d?nd?nd?n ibar?t oldu ki, h?m t?hsil ver?ni?r, h?m d? t?hsil alanlar mük?mm?l r?q?msal bacar?qlara malik olmal?d?rlar. Bel? bacar?qlar?n olmamas? yüks?k texnologiyalardan v? müasir t?t?biiql?rd?n istifad? imkanlar?n m?hdudla?d?r?r, t?hsil v? f?aliyy?t? ciddi mane?l?r yarad?r. Bu bax?mdan ?sas f?aliyy?t istiqam?t?rind?n biri d?r r?q?msal bacar?qlar?n formala?d?r?lmas?na xidm?t ed?n t?dbirl?rin ?hat? dair?sinin geni?l?ndirilm?si olmal?d?r.

["Az?rbaycan" q?zeti](#)